

Pomer bielkoviny / kreatinín v nezbieranom moči.

Proteinúria sa považuje za nezávislý rizikový faktor kardiovaskulárnych a renálnych chorôb. Stúpanie exkrécie bielkovín do moču má diagnostickú aj prognostickú hodnotu pre včasné zistenie a potvrdenie chorôb obličiek. Kvantifikácia proteinúrie pomáha posúdiť účinnosť liečby a progresiu choroby. Proteinúria má byť cielene vyšetrovaná v rámci skríningu u pacientov s rizikom vzniku ochorenia obličiek (preeklampsia, diabetes mellitus, hypertenzná choroba srdca, lieková nefrotoxicita ap.). Vo všetkých týchto klinických situáciách sa odporúča vyšetriť koncentráciu bielkovín v moči zbieranom 24 hodín.

Vyšetrenie v zbieranom moči je potrebné preto, lebo vylučovanie bielkovín sa počas dňa mení a preto vyšetrenie v nezbieranom moči nemá jednoznačnú výpovednú hodnotu. Na druhej strane býva zber moču v praxi málokedy presný a výsledky sú preto falošné. Pri stabilnej glomerulárnej filtrácii je vylučovanie bielkovín a kreatinínu pomerne konštantné a preto je možné použiť vyšetrenie pomeru koncentrácie bielkovín ku koncentrácii kreatinínu v moči zbieranom kratší čas, alebo v aktuálnej vzorke. Najnovšie údaje v literatúre podporujú používanie pomeru bielkoviny/kreatinín v nezbieranom moči na vylúčenie signifikantnej kvantitatívnej proteinúrie (nad 0,150 g/d resp. nad 0,250 g/d). Správnym používaním tohto vyšetrenia sa zníži počet nepotrebných zberov moču a s tým spojených problémov a nepresností. Súčasne sa získa nástroj na skrínung proteinúrie v rizikovej skupine populácie.

Postup pri vyšetrení:

Vzorka : jedna skúmavka alebo plastový kontajner s niekoľkými mL nezbieraného moču (u malých detí stačí 1-2 mL), žiadne konzervačné prísady, prosíme vyplniť sprievodný lístok (označiť U-Kreatinín a U-Bielkoviny), pri súčasnom vyšetrení bielkovín a kreatinínu v moči sa pomer U-Bielkoviny/U-Kreatinín vypočíta automaticky.

Interpretácia a ďalší postup:

U-Bielkoviny / U-Kreatinín	< 20,0	nesignifikantná proteinúria
U-Bielkoviny / U-Kreatinín	20,0 – 30,0	prechodné pásmo – vyšetrenie opakovať alebo vyšetriť odpad bielkovín v moči/24h
U-Bielkoviny / U-Kreatinín	> 30,0	vyšetriť odpad bielkovín v moči / 24 hodín (= kvantitatívna proteinúria /d)

Literatúra:

Price, C., P., Newall, R.G., Boyd, J., C.: Use of Protein:Creatinine Ratio Measurements on Random Urine Samples for Prediction of Significant Proteinuria: A Systematic Review. Clinical Chemistry 51:9, 1577-1586 (09/2005).